

A person wearing a red sweater is sitting at a light-colored wooden desk. Their hands are visible; one is on a silver laptop, and the other is holding a pen over an open spiral notebook. A white mug with the word 'RIVERIA' on it sits on the desk. A red folder is also visible. The background is a plain white wall.

RIVERIA

POHJOIS-KARJALAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ RIVERIA

RAHOITUSTOIMINNAN PERUSTEET

1.6.2025 alkaen

RIVERIA.FI

1. Lähtökohtia

Kuntalain 14 §:n mukaan kunnanvaltuuston tehtävänä on päättää varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Kuntalain säännöksen tarkoituksena on korostaa valtuuston roolia kunnan varallisuuden hoitoa ja sijoitustoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Tämä liittyy valtuuston taloudellisen vallan käyttöön. Periaatteiden on perustuttava strategiaan ja palveltava sen tavoitteiden toteutumista.

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian rahoituksen perusteet -asiakirja määrittelee rahoitustoimintaa ohjaavat periaatteet sekä toimintaa rajaavat tekijät. Rahoituksen perusteisiin on määriteltä koulutuskuntayhtymän ottolainaukseen ja antolainaukseen liittyvät käytännöt sekä periaatteet takausten myöntämiseen ja korkoriskin hallintaan.

2. Rahoitustoiminnan perusteet

2.1 Rahoitustoiminnan yleiset periaatteet

Rahoitustoiminnalla tarkoitetaan koulutuskuntayhtymän rahoituksen hankintaa ja siihen liittyvää riskienhallintaa sekä rahoituksen tai takausten myöntämistä. Rahoitustoimintaa ohjaavat yhtymävaltuuston hyväksymien rahoituksen perusteiden lisäksi talousarvio ja -suunnitelma. Hallintosääntö määrittelee toimivallan ja tehtävät koulutuskuntayhtymän rahatoimeen liittyen.

Koulutuskuntayhtymän rahoitustoimintaa hoidetaan pitkäjänteisesti ottaen huomioon koulutuskuntayhtymän ja sen tytäryhtiön ja näiden muodostaman konsernin toiminnan luonne. Rahoitustoiminnan ensisijainen tehtävä on tukea koulutuskuntayhtymän toimintaa yhtymävaltuuston asettamien strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisessa. Tavoitteena on palvelutuotannon ja investointien edellyttämän rahoituksen varmistaminen, rahoituskustannusten minimointi ja vaihtelun tasaaminen pitkällä aikavälillä sekä rahoitusriskien hallinta.

Tytäryhteisöjen merkittävimmät investoinnit, rahoitus-, laina-, takaus- ja vakuusasiat valmistellaan yhteistyössä konsernijohtoon kanssa. Yhteisillä konsernia koskevilla ohjeilla ja periaatteilla varmistetaan konsernin kokonaisedun kannalta tehokkaat ja taloudelliset ratkaisut myös rahoituksen suunnittelun ja järjestämisen näkökulmasta.

2.2 Ottolainaus

2.2.1 Ottolainauksen periaatteet

Vieraan pääoman muutoksista päätetään talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Vieraan pääoman hankinta voidaan jakaa lyhytaikaiseen ja pitkäaikaiseen lainanottoon. Lyhytaikainen lainanotto käsittää alle vuoden pituiset lainat ja kaikki tätä pidemmät lainat ovat pitkäaikaisia. Lyhyt- ja pitkäaikaista rahoitusta tasapainottamalla turvataan koulutuskuntayhtymän kassan riittävyys muuttuvissa olosuhteissa.

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymällä ei tällä hetkellä ole suunniteluaikajänteen puitteissa olevaa lyhyt- tai pitkäaikaista vieraan pääoman tarvetta. Mikäli tarve ilmenisi:

- Lyhytaikainen käyttöpääoman rahoitustarve turvataan lyhytaikaisella lainalla tai luottoliimillä, jotka auttavat hallitsemaan kassavirtaa ja maksamaan lyhytaikaisia velvoitteita.
- Pitkäaikaisena rahoitusinstrumenttina käytetään koti- ja ulkomaisten rahoitus- ja vakuutuslaitosten velkakirjalainoja, leasing-rahoitusta tai pääomamarkkinoilla liikkeelle laskettuja joukkovelkakirjoja. Pitkäaikainen rahoitus kilpailutetaan ja valitaan tarjousten perusteella. Koulutuskuntayhtymä voi ottaa sekä kiinteäkorkoisia että vaihtuvakorkoisia lainoja. Ottolainaus toteutetaan vain euromääräisenä.
- Ottolainojen lainasalkun kehityksestä raportoidaan puolivuositain yhtymähallitukselle. Raportointi toteutetaan kesäkuun lopun tilanteesta tehtävän osavuosikatsauksen sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

2.2.2 Ottolainauksen riskit ja niiden hallinta

Ottolainauksen riskit ovat rahan hintaan liittyviä (korkoriski), markkinoiden ja lainsäädännön muutosten aiheuttamia rahan saatavuuteen liittyviä (saatavuusriski) ja erääntyvien lainojen uudelleen rahoittamiseen liittyviä (jälleenrahoitusriski).

Rahoitukseen liittyviltä riskeiltä pyritään suojautumaan hajauttamalla rahoitusta mm. laina-ajan pituuden, lyhennystavan, rahoituslähteen ja korkoperusteen mukaan. Luottokelpoisuudella ja vastapuolen luotettavuudella on myös merkitystä varainhankinnan riskeiltä suojautumisessa. Koulutuskuntayhtymä tekee rahoitus- ja markkinatoimenpiteitä vain luotettavien tahojen kanssa. Keskeinen rahoitusriskin hallintakeino on myös investointitason mitoittaminen koulutuskuntayhtymän tulo-rahoitusta vastaavaksi.

Korkoriskillä tarkoitetaan korkojen muutosten aiheuttamaa epävarmuutta nettokorkokuluissa. Korkoriski muodostuu rahan hinnasta (esim. Euribor-korko) ja riskilisästä (marginaali). Korkoriski koskee olemassa olevaa lainakantaa, sitä osaa lainakannasta, jota lyhennysten vuoksi on jatkuvasti jälleenrahoitettava sekä kaikkia uusia lainoja. Korkokuluihin vaikuttaa merkittävästi yleinen taloudellinen tilanne.

Korollisen velan osalta korkoriskiä ei voida kokonaan eliminoida. Korkoriskin hallinnan tavoitteena on korkokustannusten minimointi pitkällä aikavälillä siten, että riskitaso saadaan pidettyä hyväksyttävällä tasolla. Tavoitteena on myös pyrkiä pienentämään korkojen heilunnan vaikutusta taloudelliseen tulokseen ja helpottaa kassavirtojen ennustettavuutta ja samalla budjetointia. Korkoriskiä hallitaan korkosidonnaisuus- ja laina-aikajakaumalla sekä suojauksilla. Laina-aikajakaumalla tavoitellaan lainojen tasaista erääntymistä, jolloin myös jälleenrahoitusriski pienenee. Suojauksilla voidaan hallita tai poistaa esimerkiksi korkojen nousun haitallisia vaikutuksia. Vaihtuvakorkoinen laina voidaan erillisellä suojaussopimuksella muuttaa esimerkiksi kiinteäkorkoiseksi, jolloin korkokustannusten ennakoitavuus paranee.

Saatavuusriski muodostuu talous- ja rahamarkkinatilanteen aiheuttamista rahan saatavuusvaihteluista. Huonossa markkinatilanteessa rahoituksen saatavuus voi vaikeutua. Saatavuusriskiä hallitaan rahoitusvaihtoehtoja monipuolisesti hyödyntämällä. Saatavuusriskiä hallitaan myös riittävällä maksuvalmiusreservillä, johon kuuluvat rahat ja pankkitalletukset, likvidit sijoitukset ja tarvittaessa luottolimiitit.

Jälleenrahoitusriski liittyy erääntyvään rahoitukseen, joka on rahoitettava vieraalla pääomalla edelleen. Jälleenrahoitusriskillä tarkoitetaan sitä, että rahoitusta ei ole saatavilla riittävästi tai sen hinta on merkittävän korkea johtuen esimerkiksi lainanottajan alentuneesta luottokelpoisuudesta tai rahoitusmarkkinoiden häiriöistä. Lyhytaikainen rahoitus on tavallisesti edullisempaa kuin pitkäaikainen rahoitus, mutta sisältää suuremman jälleenrahoitusriskin. Jälleenrahoitusriskiä hallitaan kassasuunnittelulla, laina-aikoja hajauttamalla ja pidentämällä. Pitkät laina-ajat lisäävät kasvivoiton ennustettavuutta, mutta nostavat kustannuksia, joten optimaalinen rahoitus rakentuu edullisemmasta lyhytaikaisesta ja kalliimmasta pitkäaikaisesta rahoituksesta. Jälleenrahoitusriskiä pienennetään myös riittävillä kassavaroilla.

Rahoituksen hinta-, saatavuus- ja jälleenrahoitusriski ovat tasapainoteltavia asioita. Rahoituksen laina-aikajakauman optimaalisella rakenteella turvataan rahoituksen pysyvyys taloudellisesti järkevällä ja tehokkaalla tasolla.

2.3 Antolainaus

Antolainojen myöntämisessä noudatetaan Kuntalain 129 §:ää, jonka mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Kunnan on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen valtiontukia koskevissa 107 ja 108 artiklassa säädetään.

Koulutuskuntayhtymä ei myönnä lainoja.

2.4 Takaukset

Takauksen tai muun vakuuden antamisessa noudatetaan kuntalain 129 §; jonka mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Takauksia myönnettäessä huomioidaan EU:n valtiontukea koskevat säännökset.

Koulutuskuntayhtymä ei myönnä takauksia.

3. Voimaantulo

Rahoituksen perusteet tulee voimaan 1.6.2025.

Rahoitustoiminnan perusteet 1.6.2025 alkaen

POHJOIS-KARJALAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ RIVERIA

PL 70 (Peltolankatu 4), 80101 Joensuu
p. 013 244 200
etunimi.sukunimi@riveria.fi

- // Joensuun koulutusyksikkö
- // Kiteen koulutusyksikkö
- // Lieksan koulutusyksikkö
- // Nurmeksien koulutusyksikkö
- // Outokummun koulutusyksikkö
- // Valtimon koulutusyksikkö

Jäsenkunnat

- // Ilomantsi
- // Joensuu
- // Juuka
- // Kitee
- // Kontiolahti
- // Lieksa
- // Liperi
- // Nurmee
- // Outokumpu
- // Polvijärvi
- // Rääkkylä
- // Tohmajärvi